omgevingsdienst
HAAGLANDEN

Bezoekadres
Zuid-Hollandplein 1
2596 AW Den Haag
Postadres
Postbus 14060
2501 GB Den Haag
T (070) 21 899 00
E info@odh.nl
I www.odh.nl

Aan	:	Afstemmingsoverleg Assimilatiebelichting
Van	:	Omgevingsdienst Haaglanden
Datum	:	23 juni 2021
Onderwerp	:	Maatwerk assimilatiebelichting

Memo Denklijnen geldigheidsduur maatwerk assimilatiebelichting

Het proces van afstemming over al het verlenen van nieuw maatwerk voor assimilatiebelichting bij rozenkwekers komt in een meer concrete fase van keuzes maken. Deze memo biedt de betroken bestuurders een aantal bouwstenen voor hun afweging.

Context informatie
De bedoeling van wetgever (wetshistorie) is duidelijk: uitfaseren maatwerk assimilatiebelichting, maar zonder daarbij een tijdspad aan te geven. De route tot de oplossing van het assimilatieprobleem moet in lijn zijn met de intentie van de wetgever en het belang van de bescherming van het milieu kan zich hier niet tegen verzetten. Dat betekent dat het maatwerk voor assimilatiebelichting op enig moment eindig dient te zijn.

Met de sector en de bestuurders dient te worden gezocht naar maatwerk dat:
- voldoende zicht geeft op eindigheid maatwerk op enig moment
- voldoende druk zet op het verbeteren van oplossingen
- flexibel is vormgegeven zodat mate en tijdsinterval van assimilatiebelichting neerwaarts kan worden bijgesteld aan de mogelijkheden (glijdende reductie richting ‘nul’ maatwerk lijkt nog niet mogelijk)
- tussenmomenten schept om te evalueren, bij te stellen en indien nodig te kunnen beëindigen
- verdedigbaar is naar belanghebbenden (omwonenden en belangengroeperingen)

Op dit moment is het met het oog op de gewenste kwaliteit van de rozen niet mogelijk om aan de generieke voorschriften uit het Activiteitenbesluit te voldoen. Zonder maatwerk is de teelt van hoogwaardige rozen thans niet mogelijk. Hierdoor zal voor deze specifieke teelt maatwerk nog noodzakelijk zijn. Inmiddels is twee keer maatwerk verleend, telkens voor een periode van vier jaar. De telers verwachten, zonder dit met argumenten te onderbouwen, dat het nog ongeveer vijf á tien jaar zal duren voordat de techniek van het nieuwe telen voldoende is uitontwikkeld en geïmplementeerd kan worden. Zij opteren voor een maatwerk voor een periode van vijf jaar (om de twee jaar evaluatie met één jaar uitwerktijd van de laatste evaluatie), maar nog liever hebben ze een maatwerk voor tien jaar.

Om de afweging overzichtelijk te maken zijn twee denklijnen ten aanzien van de geldigheidsduur (looptijd) van het maatwerk uitgewerkt, zodat deze overzichtelijk met elkaar kunnen worden afgewogen.

Verlenen voor een periode van vier jaar
De idee achter een korte (vier jaar) termijn van het maatwerk is dat deze een logische voorzetting is van de duur van het maatwerk dat de afgelopen twee keer is verleend. Het spoort de telers aan te blijven investeren in nieuwe technieken en hierdoor is er geen sprake van vrijblijvendheid. In 2017, het vorige beoordelings-moment, werd verwacht dat tussentijds nieuwe teelttechnieken ontwikkeld zouden zijn waarmee maatwerk na 2021 niet meer noodzakelijk was. Dat punt is echter nog niet bereikt. De duur van het maatwerk was ook het belangrijkste punt in het advies van de bezwaarschriftencommissie van Pijnacker-Nootdorp (Advies 1000274/CBB 19.107): *Een en ander neemt naar het oordeel van de commissie niet weg dat op het bestuursorgaan de verantwoordelijkheid rust om er op toe te zien dat geen sprake is van vrijblijvendheid. Het bevoegd gezag dient duidelijk te maken dat sprake is van een eindige situatie. Het doorvoeren van technische ontwikkelingen, voor zover beschikbaar, mag niet langer duren dan nodig is. Een doorschuiven naar de toekomst is in het licht van de energietransitie niet meer mogelijk.*

De verplichte toets of de inrichting voldoet aan BBT kan op elk willekeurig gekozen moment geschieden, maar met name tijdens de tweejaarlijkse evaluatiemomenten of bij verlenging van een maatwerk. Meegewogen dient te worden dat het (tussentijds) intrekken van maatwerk (op bijvoorbeeld evaluatiemomenten) lastiger te motiveren is dan het niet verlenen van nieuw maatwerk (als vorige maatwerk is afgelopen).
Ook vanuit het oogpunt van inspraak van belanghebbenden lijkt het wenselijk om maatwerk te verlenen voor een periode van niet langer dan vier jaar, met de eventuele mogelijkheid van maximaal één eenmalige verlenging.

Samengevat: verlenen voor een periode van vier jaar is in lijn met de vorige duur van het maatwerk, houdt druk op de sector om te blijven vernieuwen en biedt meer mogelijkheid aan de bedenkingen van belanghebbenden en hun behoefte om invloed uit te oefenen.

Verlenen voor een periode van acht of tien jaar
De verwachting is dat de teelttechnieken binnen de komende tien jaar nog niet zodanig zijn ontwikkeld dat maatwerk niet meer noodzakelijk zal zijn voor de sector. Zie hiervoor het onderzoeksrapport 'Maatwerk lichtafscherming roos (nog steeds noodzakelijk)' van 21 mei 2021 door Glastuinbouw Nederland. Er zijn echter geen maatregelen voor te schrijven die leiden tot een geleidelijke overgang naar het verwachte eindresultaat (afschermen conform de generiek artikelen van het Activiteitenbesluit). Wel kunnen op basis van nieuwe inzichten kleinere technische of teelttechnische aanpassingen worden gevraagd[1] en hiertoe leent zich een kort cyclische (tweejaarlijkse) evaluatie, waarmee voldoende druk op de sector wordt gehouden om tot verbetering te komen. Gelet op het eerder verleende maatwerk voor een periode van vier jaar zal echter gemotiveerd moeten worden waarom nu een langer maatwerk wenselijk is. Met het verlenen van maatwerk voor een periode van acht of tien jaar krijgen belanghebbenden minder momenten van inspraak en bezwaar, maar daarentegen wordt meer zekerheid en continuïteit voor telers geboden. Tussentijdse evaluatiemomenten ondervangen dit wegvallen van het moment van bezwaar slechts ten dele indien belanghebbende daarbij worden betrokken, aangezien bij de evaluatiemomenten geen formele rol of invloed is weggelegd voor belanghebbenden.

Samengevat: maatwerk verlenen voor een periode van acht of tien jaar is meer in lijn met de verwachtingen op het gebied van innovaties in de teelt, biedt de telers meer zekerheid, maar zal op meer weerstand stuiten bij belanghebbenden.

[1] Een ambtshalve aanpassing of tussendoor intrekken zal ook in dat geval lastig te motiveren zijn.